

Nyhetsbrev från Yrkesföreningar mot Tobak

Sverige ska under 2016 genomföra EU:s tobaksproduktdirektiv. Inför detta har regeringen utfärdat direktiv till en särskild utredare att analysera och vid behov lämna förslag på en ändamålsenlig nationell reglering av snus och tuggtobak samt förslag till reglering av innehållet i snus.

EN UTREDNING MED juridisk kompetens men som saknar kunskap om folkhälsa kan inte förväntas komma med tillräckligt allsidiga förslag. Det finns minst två aspekter som riskerar att hanteras för snävt: att snuset, trots att det är en tobaksprodukt, även i fortsättningen jämföras med livsmedel och att snuset tillåts innehålla smaktillsatser ämnade att locka barn och unga konsumenter.

FRÅGAN ÄR ALLTSÅ – för vem blir utredningens regleringsförslag ändamålsenliga – för folkhälsan och Sveriges unga eller, som i dag, för snusindustrin?

I strid med EUs förordning jämföras snus i Sverige med livsmedel med den märkliga förklaringen att det "stoppas i munnen". På grund av denna anomali regleras tillverkningen i livsmedelslagstiftningen. Detta utnyttjas skickligt av tillverkarna som i ord och bild gärna framhåller en produktion som styrs av "krav på kvalitet och hygien". Att de framställda produkterna är beroendeskapande, ger nakna tandhalsar och ökar risken för bukspottkörtelcancer, hjärt-kärlsjukdom och diabetes är en annan sak...

KOPPLINGEN TILL LIVSMEDELSBEGREPPET renderar också snustillverkarna en, visserligen fristående, plats i livsmedelsföretagens branschorganisation, vilken ytterligare betonar ekonomiska särintressen i den tobakspolitiska debatten.

Nuvarande irrationella ordning gör att Livsmedelsverket, vars uppdrag är att "säkra livsmedel och giftfri vardag", med ena handen föreslår gränsvärden för snusets cancerframkallande

Sveriges unga behöver inte smaksatt snus

ämnen men med den andra godkänner allt fler smakämnen som tillverkarna vill ha med för att främja attraktivitet och försäljning.

SVERIGE HAR ETT undantag från EU:s förbud mot snus och har inom ramen för det undantaget befogenhet att föreskriva närmare regler om snus. Utvecklingen det senaste decenniet av snusprodukter med ett stort antal "karakteriserande" och lockande smaker, har uppenbarligen varit avsedd att öka försäljning och bruk hos framförallt flickor och unga kvinnor. Detta är särskilt oroande då kvinnor i barnafödande ålder löper risk att få allvarliga skadeverkningar av snus i form av graviditetskomplikationer

och sjuklighet hos det nyfödda barnet.

EFTERSOM SNUS ÄR en tobaksprodukt bör naturligen samma åtgärder tillämpas som anges för cigaretter i tobaksprodukt-direktivet, nämligen ett förbud mot "karakteriserande" smaker. Detta är i linje med nuvarande regerings ambitioner att genom implementering av åtgärderna i WHO:s tobakskonvention minska allt tobaksbruk och därmed förbättra folkhälsan.

Sveriges unga behöver inte smaksatt snus. De behöver ett samhälle som skyddar sina medborgare från tobaksindustrins vilseledande åtgärder och marknadsföring.

Hans Gilljam,
professor emeritus, ordförande Läkare mot Tobak

Anna-Karin Edstedt Bonamy,
docent, vetenskaplig sekreterare Svenska barnläkarföreningen

Göran Boëthius,
docent, ordförande Tobaksfakta – oberoende tankesmedja

Lars-Erik Holm,
docent i onkologi

Tobaksfakta

Under två års uppföljning gick rökande unga kvinnor upp i genomsnitt två kilo mer i vikt än rökfria jämnåriga. Det var resultatet i en studie av collegestudenter i USA. Rökarna gick i genomsnitt upp 2,9 kg och ickerökarna 0,9 kg.

Tobaksfakta

Studenter som slutade röka under uppföljningen ökade mer i vikt än både de som var rökfria från början, och de som fortsatte att röka. Forskarna påpekar att studien visar att myten om rökning som ett sätt att hålla vikten är falsk.

Källa: E. Stice et al./Appetite 85 (2015) 155–159

Skärpningar av tobakslagen i vår...

I vår dyker det upp cigarettpaketet med ett nytt utseende i butiks- och kioskhyllorna. Det är en av många förändringar på tobaksmarknaden som kommer när Sverige liksom övriga EU genomför det nya tobaksproduktdirektivet.

Regeringen har föreslagit en rad skärpningar av tobakslagen så att den ska stämma med direktivet.

– De åtgärder som nu genomförs ska leda till att ännu färre börjar röka och bidrar därigenom till målet om att sluta hälsoklyftorna inom en generation, sade folkhälso- och sjukvårdsminister Gabriel Wikström när regeringen skickade sitt förslag på lagändringar på granskning hos lagrådet.

Enligt planerna ska regeringen lämna det färdiga lagförslaget till riksdagen strax efter årsskiftet. Den 20 maj 2016 ska lagändringarna träda i kraft. De här förändringarna kommer vi att få se:

TOBAKSFÖRPACKNINGARNA

En tydlig förändring blir de större och mer iögonfallande hälsovarningarna på cigarettpaketet och på förpackningar med rulltobak och tobak till vattenpipa.

Storleken på varningarna ökas och de ska inte längre bara bestå av text utan av en kombination av text och bild. På fyrkantiga paket ska de kombinerade hälsovarningarna täcka 65 procent av fram- och baksidan. Dessutom ska 50 procent av sidoytorna täckas med en allmän varningstext och en informationstext. Konsumenterna ska få information om både hälsorisker och tobaksavvänjning. Cylinderformade förpackningar ska ha text- och bildvarningar på samma avstånd från varandra, och var och en av dem ska täcka 65 procent av respektive halva av den rundade ytan.

Förpackningar omfattas i Sverige av tryckfrihetslagstiftningen och det har diskuterats hur mycket man kan lagstifta om vad som ska stå på till exempel cigarettpaketet utan att göra intrång på producentens tryckfrihet. Regeringen slår dock fast att folkhälsoskälerna för de nya hälsovarningarna är starka och att varningarna inte strider mot tryckfrihetslagstiftningen.

Vilka bilder och texter som kommer att

användas på de svenska cigarettpaketet är ännu inte klart. Bilden här intill ger en uppfattning om hur paketen kan komma att se ut.

På snus eller annan rökfri tobak krävs inga 65-procentiga text- och bildvarningar. Förpackningar med rökfri tobak ska dock ha varningstexten ”Denna tobaksvara skadar hälsan och är beroendeframkallande.”

Snusdosor, cigarettpaket och andra tobaksförpackningar får inte likna livsmedel eller kosmetiska produkter. Märkningen på förpackningarna får inte antyda att en viss produkt har miljöfördelar och inte heller ange hur mycket nikotin, tjära eller kolmonoxid som produkten innehåller. Detta för att sådana uppgifter kan missleda konsumenterna och få dem att uppfatta vissa tobaksvaror som mindre farliga än andra. Kravet på innehållsförteckning tas bort.

På alla tobaksvaror utom snus blir det även förbjudet att hänvisa till smak, doft eller tillsatser.

Produkter som redan finns ute på marknaden när lagen träder i kraft får säljas under en övergångsperiod, men inte längre än till 20 maj 2017.

SMAKER OCH ANDRA INGREDIENSER

Tobaksproduktdirektivet och de lagskärpningar som det nu leder till har som främsta syfte att skydda barn och ungdomar från att börja använda tobak. Därför förbjuds det som kallas karaktäristiska smaker i cigaretter och rulltobak. Cigaretter och rulltobak får därmed inte innehålla ämnen som ger dem smak eller doft av till exempel frukt, kryddor, örter, alkohol, karamell, mentol eller vanilj (observera att uppräkningsenbart är några exempel).

Smakförbudet gäller alltså inte snuset. Det gör däremot en annan ny regel. Den förbjuder alla tillsatser i tobaksvaror som inte är nödvändiga för tillverkningen av dessa. Det kan exempelvis handla om tillsatser som är till för att göra en tobaksprodukt mer beroendeframkallande eller mer lockande för vissa målgrupper.

Systemet för att bedöma vilka smaker och andra ämnen som ska förbjudas är ännu under uppbyggnad. Det har både en natio-

nell nivå och en EU-gemensam nivå. I Sverige blir det Folkhälsomyndigheten som meddelar föreskrifter om vilka tobaksvaror som har en förbjuden smak och vilka andra tillsatser som ska förbjudas.

E-CIGARETTERNA

Tobaksproduktdirektivet innehåller även särskilda bestämmelser om e-cigarett, trots att dessa ju inte innehåller tobak. Direktivet lämnar dock även öppet för att behandla e-cigarett som läkemedel och tillämpa läkemedelslagstiftningen på dem. Detta är vad Läkemedelsverket anser att Sverige bör göra, medan e-cigaretttillverkare tycker annorlunda. Frågan har lett till en rättsprocess som nu ligger hos Högsta förvaltningsdomstolen för avgörande. Regeringen vill avvakta domen och föreslår därför inget införande av tobaksproduktdirektivets e-cigarettreglering i svensk lagstiftning. Skulle Högsta förvaltningsdomstolen finna att e-cigarett med nikotin inte är läkemedel, kommer tobaksproduktdirektivets e-cigarettbestämmelser att behöva införas i Sverige. Det gäller bland annat hälsovarningar och marknadsföring.

Beträffande e-cigarett utan nikotin anser regeringen att det behöver utredas närmare vad som bör gälla, och denna fråga skjuts på framtiden.

NÅGRA ANDRA NYHETER

En ökad rapporteringsskyldighet införs för företagen. De måste rapportera mer än tidigare om produkternas ingredienser och dessas hälsoeffekter till Folkhälsomyndigheten. Tillverkare och importörer av tobaksvaror blir skyldiga att i förväg anmäla till Folkhälsomyndigheten nya tobaksvaror som de planerar att marknadsföra.

När det gäller örtprodukter för rökning införs ett krav på hälsovarning och samma tillsynsregler som för tobaksvaror.

Enligt tobaksproduktdirektivet ska även identitetsmärkning av tobaksvaror och ett spårningssystem införas. Detta kommer tidigast i maj 2019 och lagförslag är att vänta längre fram.

...och fler under utredning!

De förändringar i tobakslagen som kommer i maj – och som beskrivs här intill – är Sverige skyldiga att göra för att följa det nya tobaksproduktdirektivet.

Men vi kan hoppas på fler viktiga förändringar inom några år. Samma utredning som utredde tobaksproduktdirektivets genomförande, har fått regeringens uppdrag att utreda även andra lagskärpningar.

Senast 1 mars 2016 får vi veta hur utredningen ser på de här åtgärderna:

FLER RÖKFRIA MILJÖER

Ska rökförbud på allmän plats även gälla e-cigarett? Bör fler allmänna platser göras rökfria enligt lag? Det är frågor som utredarna studerar. Folkhälsomyndigheten har föreslagit att rökförbud införs i en rad offentliga utomhusmiljöer, särskilt där barn vistas. Det handlar bland annat om lekparker, hållplatser, tågperonger och uteserveringar.

EXPONERINGSFÖRBUD

Att förbjuda skyltning med tobaksvaror där de säljs är ett effektivt sätt att minska ungas tobaksbruk och att hjälpa rökare som vill sluta. Det framgår av WHO:s tobakskonvention. Australien, Finland, Irland, Island, Kanada, Norge och Storbritannien är länder som

redan infört sådana exponeringsförbud och nu funderar regeringen på att göra det även i Sverige.

NEUTRALA FÖRPACKNINGAR

En annan effektiv insats enligt tobakskonventionen är att göra om tobaksförpackningarna så att de blir enhetliga och dekor- och reklamfria. De länder som hittills beslutat om neutrala, standardiserade tobaksförpackningar är Australien, Irland, Frankrike och England.

Den sittande utredningen har vänt sig till regeringen med ett förhandsbesked i denna fråga. Förhandsbeskedet säger att utredarna anser att det finns skäl som talar för att Sverige bör införa neutrala tobaksförpackningar, men att detta i så fall skulle komma i konflikt med tryckfrihetsförordningens nuvarande bestämmelser. Förpackningar omfattas nämligen av tryckfrihetsförordningen och därför anser utredarna att det är svårt att införa en lag som helt styr förpackningens utseende. För att ändra en grundlag som tryckfrihetsförordningen krävs två riksdagsbeslut med ett val emellan.

SNUSREGLERING

Hur ska ”en ändamålsenlig nationell reglering av snus och tuggtobak” se ut? Denna viktiga

fråga har flera delfrågor, som utredarna ska studera. En är om innehållet i svenskt snus bör regleras ytterligare. Snuset omfattas ju inte av det smakförbud som från och med 20 maj gäller cigaretter och tuggtobak, men utveckling av nya smaker är ett av snustillverkarnas främsta sätt att marknadsföra sina produkter. En annan delfråga är om snus och tuggtobak ska fortsätta att vara jämställda med livsmedel i livsmedelslagstiftningen. Att dessa tobaksprodukter räknas som livsmedel gör att det i dag är två olika myndigheter, Livsmedelsverket och Folkhälsomyndigheten, som har tillsynsansvar för dem.

TILLSTÅNDSKRAV

Utredarna ska även undersöka om det är lämpligt att införa ett krav på att ansöka om särskilt tillstånd för att få sälja tobak.

NÄR KAN DETTA SKE?

De förslag som kommer i utredningens slutbetänkande senast 1 mars 2016 kommer att skickas ut på remiss. Sedan tar regeringen ställning till vilka förslag den ska gå vidare med, hur och när. Om vi får nya lagar om någon eller några av rubrikerna här ovan så dröjer det sannolikt minst till år 2017.

Fullmatat program på femte seminariet om Tobacco Endgame

Under Tobaksfria veckan 2015 arrangerades det femte seminariet om Tobacco Endgame – Rökfritt Sverige 2025.

Denna gång var Regionala Cancercentra (RCC) och Cancerfonden medarrangörer. Förmiddagen ägnades åt intressanta föredragningar om exponeringsförbud och problematiken kring standardiserade, neutrala paket utan reklam. Margareta Haglund, tobaksexpert från Tobaksfakta, var kristallklar över evidensen kring dessa båda åtgärder, och Ingrid Stenstadvold Ross från Krefteforeningen i Norge beskrev processen i vårt grannland.

Eftermiddagen var lika intressant med en hälsning från Härjedalens kommun som nyligen ställt sig bakom Tobacco Endgame. Lina Glans, nyttillsatt politisk sakkunnig hos folkhälsominister Gabriel Wikström presenterade arbetet på regeringkansliet tillsammans med Yasmine Larsson

från socialutskottet.

Etiska aspekter är svåra men desto viktigare att ha med i tobaksarbetet, och en god inblick i detta fick vi av professor Lars Sandman. Psykiskt sjuka utgör en stor grupp som tyvärr ofta är eftersatta i det tobakspreventiva arbetet, men nu ser vi på allt fler kliniker att det börjar ta fart. Adam Fürbach, psykiater från Huddinge sjukhus beskrev verksamheten och lovade att komma tillbaka på vårt nästa seminarium på Tobaksfria Dagen 31/5 och berätta om resultaten. Hans Gilljam, professor emeritus, Karolinska Institutet, beskrev avslutningsvis evidensen kring cancerbehandling och fortsatt rökning.

► Se hela programmet via denna länk: http://web22.abiliteam.com/ability/show/qks/20151117_0940_qksnuc/speed.asp

Lena Sjöberg, projektledare för de regionala grupperna

Med knapp marginal segrade regeringsförslaget om att införa neutrala cigarettpaketet i Frankrike vid en omröstning i Nationalförsamlingen. Det innebär att de reklamfria paketen introduceras i maj 2016.

Andelen rökande ungdomar 12 – 17 år i

Australien hade år 2014 minskat till den lägsta nivån på 30 år. Endast fem procent rökte jämfört med sju procent tre år tidigare. Minskningen tillskrivs de tobaksförebyggande insatser som genomförts i Australien under senare år, framför allt de neutrala cigarettpaketet, som kom i december 2012.

Världens fyra största tobaksbolag

har inlett en process mot den engelska regeringen i landets högsta domstol i ett försök att få lagen om standardiserade, neutrala cigarettpaketet ogiltigförklarad. Samtidigt pågår en process i EU-domstolen där två av tobaksbolagen bland annat hävdar att också EU-direktivets 65-procentiga varningar på cigarettpaketet är ett hinder för den fria rörligheten av varor. I Irland stämde Japan Tobacco International regeringen i en förvaltningsdomstol redan i april för beslutet om neutrala paket.

Nepal är nu det land i världen som har de största varningsbilderna på sina cigarettpaket. Hela 90 procent av paketens yta täcks nu av skrämmande bilder av tobakens skadeverkningar.

Alla rökande patienter med astma eller KOL, och rökande föräldrar till barn med astma, bör erbjudas tobaksavvänjning vid varje besök på vårdcentralen. Dessa insatser ges högsta prioritet i Socialstyrelsens nya nationella riktlinjer för vården vid de två kroniska luftvägssjukdomarna astma och KOL, kroniskt obstruktiv lungsjukdom.

Rökning ökar kroppens biologiska ålder med upp till sex-sju år. Det visar en studie som forskare vid Institutionen för immunologi, genetik och patologi, Biomedicinskt centrum, Uppsala universitet nu publicerat. Forskarna utvecklar en metod för att mäta hur långt åldrandet i kroppen gått med hjälp av ett enkelt blodprov.

Rökningen i Sverige ligger kvar på ungefär samma nivå som för fem år sedan. Det visar den senaste statistiken från Folkhälsomyndighetens nationella folkhälsoenkät Hälsa på lika villkor. I 2015 års undersökning svarade 11 procent av kvinnorna (16-84 år) och 9 procent av männen att de röker varje dag.

Tobaksfakta – oberoende tankesmedja – har publicerat ett material där tobakskonventionen analyseras med utgångspunkt från barnets rättigheter. Materialet har tagits fram i projektet Barnets rätt i Tobaksfrågan. Några av tobakskonventionens viktigaste artiklar analyseras med hjälp av FN:s konvention om barnets rättigheter, barnkonventionen. Analysen presenteras i rapportblad som kan laddas ned från tobaksfakta.se

Ny forskning från Karolinska Institutet visar att rökning inte bara ökar risken att insjukna i multipel skleros (MS), utan att fortsatt rökning efter en diagnos också bidrar till att sjukdomen utvecklas mer aggressivt.

”Tidsbestämt mål för rökfritt samhälle ger tobaksarbetet kraft”

– Se till att tobaksförebyggande arbete är populärt i befolkningen. Och påminn hela tiden politikererna om hur populär tobakspreventionen är. Då blir det omöjligt för dem att inte föra en progressiv tobakspolitik!

De råden kommer från professor Luke Clancy, tobaksförebyggande pionjär och expert från Dublin University, Irland. Den 1-4 december var han på besök i Stockholm för att stödja det svenska opinionsarbetet för ett politiskt beslut om en utfasningsstrategi för rökningen; Tobacco Endgame – Rökfritt Sverige 2025. I hans hemland har regeringen redan tagit steget och satt ett tobaksfritt Irland till 2025 som mål. Precis som det mål som diskuteras i Sverige, handlar det irländska målet om att få ned rökningen till fem procent eller därunder.

UNDER SITT Stockholmsbesök träffade Luke Clancy bland annat riksdagsledamöter och andra svenska beslutsfattare, samt läkar- och forskarkolleger. Två av hans offentliga framträdanden skedde på Medicinska riksstämman.

Tandvård mot Tobak på Odontologiska riksstämman

► **MONTER I SKYMANDAN**, som vanligt, men ett mycket mer än vanligt välbesökt seminarium! Det är fantastiskt roligt att från podiet stå och se ut över en intresserad församling, där beställare från stora landsting, tandvårdschefer och allt annat viktigt folk sitter och insuper det rykande aktuella vi har att komma med från tobaksfronten.

I år hade vi ”Enkla råd om tobak i tandvården” som central punkt. Självklart ska vi visa på vilket fint verktyg vi fått tack vara studierna i kölvattnet av regeringsuppdraget från 2011. Det officiella resultatet är svagt positivt, men alla med insyn i arbetet vet att det är en utmärkt metod att sprida. Haken är som vanligt ekonomiska förutsättningar, men med landstingsfinansiering och ett tydligt uppdrag till tandvården blir det en framgångssaga. Patienterna slutar röka och snusa. Professor Jan Bergström var tydlig i sitt

Professor Luke Clancy är en av Irlands tobaksförebyggande pionjärer. Nyligen var han på Stockholmsbesök för att stödja Tobacco Endgame – Rökfritt Sverige 2025. Han gjorde bland annat flera framträdanden på Medicinska riksstämman. Foto: Per Haglund

– Sverige kan absolut nå målet att bli ett rökfritt land till 2025. Och att sätta ett sådant mål skapar den kraft som man behöver för att verkligen driva det tobaksförebyggande arbetet framåt, sade Luke Clancy i en intervju på stämman.

IRLAND VAR 2004 först i världen med rökförbud på alla arbetsplatser inomhus – inklusive pubarna. Tio år senare var det dags att gå vidare. De tobaksförebyggande opinionsbildarna hade inte svårt att få politikerna med på noterna. Irland har inte bara fattat

beslut om målet ”Tobacco Free Ireland 2025” utan också om en plan för att nå målet. Landet har infört exponeringsförbud för tobaksvaror på säljställen och tobaksskatter som gör att ett paket av de populäraste cigarettmärkena kostar drygt 100 kronor. I februari i år antogs även en lag om neutrala, standardiserade tobaksförpackningar. Den träder i kraft fullt ut våren 2017. År 2014 var andelen rökare 19,5 procent, en minskning med två procentenheter från 2013 och med tio procentenheter från 2004.

framförande att om rökning fasas ut så sjunker parodontitsjukdomen i befolkningen.

I ljuset av att många nya svenskar röker är det behjärtansvärt att även vi inom tandvården växlar upp vårt tobakspreventiva arbete. Birgitta Enmark, tandhygienist med folkhälsofrågor i sitt ansvarsområde, belyste det goda arbetet med nya befolkningsgrupper i Gävleborg. Goda exempel är till för att ta efter! Kommunikation är nyckeln och Karin Sjögren har en hel knippe vi fick en glimt av. Maria Rankka, tidigare ansvarig för Sluta Röka Linjen, benade ut vilka nivåer det finns inom rådgivningen och Lena Sjöberg blev intervjuad av Dental 24 – intervjun finns på nätet. Kul med uppmärksamhet och bevis att vi har medvind i tobaksfrågan!

Lena Sjöberg,
ordförande Tandvård mot Tobak

Livräddande utbildningsdag

► **DEN 2 OKTOBER ARRANGERADE** Läkare, Sjuksköterskor och Tandvård mot Tobak utbildningen Rädsla liv – idag och imorgon!

Dagen handlade om effektiva användningsmetoder och utfasning av cigarettrökningen och målgruppen var vårdpersonal under utbildning

samt tobaksavvänjare.

Programmet webbsändes och går nu att ta del av i efterhand på denna länk:

► http://web22.abiliteam.com/ability/show/qks/20151002_0858_qksnuc/speed.asp

Rapport från spåndygnet

Salen hos Svenska Läkaresällskapet fylld med kloka erfarna tobakskunniga personer när yrkesföreningarna samlades för det årliga planeringsdygnet – spåndygnet, helt enkelt.

Det är ju faktiskt så att vi i våra föreningar och dess systerorganisationer representerar det bästa Sverige har när det gäller professionalism runt ett av våra största hälsoproblem detta århundrade.

Dessutom hade vi glädjen att ha samlat intressanta föredragshållare som ytterligare inspiration och ny faktspridning.

Vi hörde Tobaksfaktas Ewy Thörnqvist som belyste vad som är på gång internationellt och nationellt. Mats Andersson, VD för fjärde AP-fonden, presenterade sin övertygelse att det inte är förenligt med hållbar utveckling, varken miljömässigt, hälsomässigt eller framför allt ekonomiskt att investera pensionspengar i tobaksindustrin.

Professor Olle Lundberg, Kommissionen för jämlik hälsa satte oss in i deras knepiga arbete. Grunden för folkhälsopolitiken finns i Regeringsformen 1 kap. 2 §: Den enskildes personliga, ekonomiska och kulturella välfärd ska vara grundläggande mål för den offentliga verksamheten. Särskilt ska det allmänna trygga rätten till arbete, bostad och utbildning samt verka för social omsorg och trygghet och för goda förutsättningar för hälsa. Vi har dessutom Folkhälsomålen Prop 2002/03:35 som bl a säger att det övergripande nationella målet är ”att skapa samhälleliga förutsättningar för en god hälsa på lika villkor för hela befolkningen”. Som pricken över i har vi Regeringsförklaringen, 15 september 2015: ”Människors hälsa ska inte avgöras av socioekonomisk status. Målet är att sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation.”. Olle sa att största utmaningen är att lyckas gå bortom etablerad retorik och ansatser med konkreta förslag på ”do more” och ”do better”. Vi inbjöds alla att ta kontakt med kommissionen för att ge inspiration i deras arbete.

Folkhälsomyndigheten representerad av Ulrika Sandahl och Jenny Hansson presenterade vad som är på gång där. Tobaksproduktdirektivet, Studenthälsouppdraget samt arbete kring fördelning av medel till särskilda utvecklingsprojekt inom ANDT och statsbidrag till organisationer som bedriver förebyggande arbete för att minska tobaksbruket står i fokus.

Tobaksproduktdirektivets två utredningssekreterare Fredrik Lökvist och Linus Videgren kom från Lund och rapporterade om arbetet (läs om detta på sid 2). Ett är säkert – vi inom professionen kommer att behövas som stöd till våra politiker när debattörer allierade med tobaksindustrin ges utrymme i media.

Våra systerföreningar Non Smoking Generation med ny generalsekreterare Helen Stjerna och VISIR med ny förbundsordförande Agneta Alderstig avslutade dagen med intressanta presentationer om respektive verksamhet. Vi är många som drar åt samma håll, och det ska Sverige vara tacksamma för. De ekonomiska bidragen från myndighetshåll är på tonårsnivå i storlek, det vill säga kvar på samma nivå som 2002, trots att vi är fler och omkostnader ökar, men vi blev än mer inspirerade och taggade efter vårt spåndygn!

Lena Sjöberg, kanslichef Yrkesföreningar mot Tobak

Redaktionen
tillönskar
alla läsare

God Jul &
Gott Nytt År!

På gång

► Den 20 januari deltar Tandvård mot Tobak på Odontologiska föreningens arbetsmarknadsdag på Karolinska institutet.

► Tisdag den 2 februari 2016 kl. 16.30 håller Läkare mot Tobak årsmöte i Svenska Läkaresällskapets lokaler i Stockholm.

► Den 27-28 januari arrangeras Växjökonferensen, en nationell arena för skol- och utbildningsfrågor. Platsen är Linnéuniversitetet i Växjö och Lärare mot Tobak finns bland de medverkande.

► Den 5-6 februari besöker Lärare mot Tobak Centerpartiets kommun-

gar i Karlstad. Och den 12-13 mars är det dags för besök på Socialdemokraternas kommun- och landstingsdagar i Örebro.

► Den 15-16 mars arrangeras Nordiska skolledarkongressen i Göteborg. Lärare mot Tobak medverkar.

► PmT:s årsmöte
Den 7 mars 2016 kl. 14 är det dags för Psykologer mot Tobaks årsmöte.

► Lärare mot Tobak håller sitt årsmöte torsdagen 18 februari kl. 17.

► Yrkesföreningar mot Tobak har årsmöte 26 april kl 15.

Tobak eller Hälsa

ges ut av paraplyorganisationen **Yrkesföreningar mot Tobak** (► www.tobacco-orhealthsweden.org) där fem föreningar samarbetar för en tobaksfri framtid.

Kansli:

Marianne Roos, Tel: 08-669 81 58

Besöksadress: Klara Östra Kyrkogata 10

Postadress: Box 738, 101 35 Stockholm

E-post: info@ymtkansli.org

Ansvarig utgivare: Lena Sjöberg,

tel 070-663 68 34 e-post: lens@ymtkansli.org

Redaktör: Helene Wallskär, tel 070-530 91

88, e-post: helene@mediaproduktion.se

Dahlstedt & Wallskär mediaproduktion AB,

Selmedalsringen 22, 129 36 Hägersten.

Yrkesföreningarna

LÄKARE mot TOBAK

► www.doctors-againststobacco.org

TANDVÅRD mot TOBAK

► www.tandvardmottobak.org

SJUKSKÖTERS KOR mot TOBAK

► www.sjukskoterskor-mottobak.se

LÄRARE mot TOBAK

► www.lararemottobak.se

PSYKOLOGER mot TOBAK

organiserar även socionomer och folkhälsovetare

► www.psykologermottobak.org